

**Protokół z kontroli
działalności Izby Wyrzeźwień w Tychach**

1. **Kontrolujący:** członkowie Komisji Rewizyjnej.
2. **Czynności kontrolne** zostały oparte na dokumentach:
  - Protokole kontroli przeprowadzonej w Izbie Wyrzeźwień przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy z dnia 15.01.2010 r.
  - Protokole kontroli przeprowadzonej w Izbie Wyrzeźwień przez pracowników Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy z dnia 12.02.2010 r.
  - Dokumentach przedłożonymi przez Dyrektora Izby Wyrzeźwień w Tychach w związku z pismem z dnia 10.02.2010 r.
  - Pismo Dyrektora Izby Wyrzeźwień z dnia 19.02.2010 r. wraz z załącznikami.
3. **Podstawa prawna:**
  - Ustawa o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
  - Statut Miasta Tychy zatwierdzony Uchwałą Nr 0150/II/10/02 Rady Miasta Tychy z dnia 5 grudnia 2002 r. (z późn. zm.),
  - Uchwała Nr 0150/XXXVIII/841/09 Rady Miasta Tychy z dnia 11.12.2009 r. ,
  - Uchwała Nr 0150/XXXIX/891/10 Rady Miasta Tychy z dnia 28.01.2010 r.

4. Przebieg kontroli i wnioski pokontrolne:

Odnosząc się do materiałów przedłożonych przez Dyrektora stanowiących uzupełnienie jak również poszerzenie niektórych kwestii przedstawionych w protokołach opisanych w punkcie 2 (tj. pismo z dnia 17.02.2010 r. i pismo z dnia 19.02.2010 r.) Komisja stwierdza, co następuje:

1. Dyrektor nie przedłożyła kserokopii dokumentów źródłowych stanowiących podstawę wypłaty wyrównań wynagrodzeń za lata 2006 i 2007. W piśmie Dyrektor zawarła jedynie oświadczenie, że zostały one naliczone i wypłacone zgodnie z przepisami prawa.
Zgodnie z § 36 ust.2 Statutu Miasta Tychy Komisja ma prawo wglądu do właściwych dokumentów, jak również sporządzania dla celów kontroli odpisów i kopii dokumentów jednostki kontrolowanej.
2. Nie zostały przedłożone również dokumenty potwierdzające zastosowanie trybów przewidzianych w ustawie Prawo zamówień publicznych w jakich zawarto umowy na usługi

medyczne w latach 2006 do 2008.

Zgodnie z protokołem z dnia 12.02.2010 r. na usługi zdrowotne na 2009 r. zostało przeprowadzone postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie zapytania o cenę, które z uwagi na brak złożonych ofert zostało unieważnione. Dyrektor następnie zawarła z lekarzami, między innymi z tymi, którzy do tej pory świadczyli w Izbie usługi medyczne umowy cywilnoprawne na organizowanie i wykonywanie świadczeń medycznych na terenie Izby w ramach 12-godzinnego cyklu zmianowego pracy za średnią stawką godzinową. Na odwołanie wszystkich rachunków za świadczenie ww. usług powoływano się na art. 4 pkt 8 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Przedłożona przez Dyrektora Izby Wyrzeźwień opinia prawna potwierdza fakt, iż przy zamówieniu na usługi medyczne zaliczane do tzw. zamówień niepriorytetowych zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych Izba Wyrzeźwień miała podstawę prawną do wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki.

Zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych przy zamówieniu z wolnej ręki:

- art. 68 ustawy wraz z zaproszeniem do negocjacji zamawiający przekazuje informacje niezbędne do przeprowadzenia postępowania, w tym istotne dla stron postanowienia, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólne warunki umowy lub wzór umowy. Najpóźniej wraz z zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego wykonawca składa oświadczenie o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu.
- art. 95 ust. 1 jeżeli wartość zamówienia lub umowy ramowej jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego albo umowy ramowej zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.
- art. 96 ust. 1 w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza pisemny protokół postępowania o udzielenie zamówienia, zwany dalej „protokołem”,
- art. 98 ust. 1. Zamawiający sporządza roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach, zwane dalej „sprawozdaniem”.
- art. 17 ust. 2. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1.

Wyżej wymienione dokumenty potwierdzające udzielenia zamówienia z wolnej ręki nie zostały przedłożone. Ponadto przedłożona dokumentacja nie potwierdza zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki - nie okazano żadnych dokumentów potwierdzających udzielenie

zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki i nie wynika to również z treści zawartych umów.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych. Zgodnie z ust. 4 naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezłożenie przez członka komisji przetargowej lub inną osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego oświadczeń wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych.

3. Oczywiście jest, iż zawarta w pkt 6 pisma z dnia 10.02.2010 r. prośba o przedłożenie harmonogramów i rozliczenia pracy lekarzy, których Dyrektor Izby Wyrzeźwień nie przedłożyła nie dotyczyła ewidencji czasu pracy w rozumieniu art. 149 § 1 Kodeksu pracy. W umowach o świadczenie usług medycznych określono, iż: „wykonawca zobowiązuje się do udzielenie świadczeń medycznych w ramach 12 godzinnego cyklu zmianowego pracy Izby Wyrzeźwień” dlatego ustalenie faktycznego czasu świadczenia usług przez poszczególnych lekarzy jak i należnych im z tego tytułu wynagrodzeń możliwe jest na podstawie harmonogramu czy innego zestawienia bez względu na nazwę odzwierciedlającego stan faktyczny.

4. W piśmie z dnia 10.02.2010 r. Komisja Rewizyjna prosiła o wskazanie ilości wystawionych w 2009 r. tytułów wykonawczych, z podziałem na poszczególne lata.

Z przedłożonych wydruków zatytułowanych:

- „ilość pism za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.” oraz
- „zestawienie pism wniosek o udostępnienie danych za okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.”

wynika, tylko że Izba Wyrzeźwień w 2009 r. wystawiła 5.139 tytułów wykonawczych. Z dokumentów tych nie można nadal uzyskać pełnej odpowiedzi na pytanie za zaległości z jakich lat wystawiono te tytuły. Z protokołu kontroli nr DUK.0914-0002/10 sporządzonego przez Panią Agnieszkę Olak i Panią Monikę Janik wynika, że na podstawie udzielonych wyjaśnień oraz przedłożonych materiałów (będących w dyspozycji Wydziału Kontroli), ustalono, iż tytuły wykonawcze wystawione w 2009 r. dotyczą w szczególności lat 2007 i 2008, jak również 2004 r., 2005 r., 2006 r., oraz 2009 r. w zakresie spraw będących w toku wyjaśniania.

Dyrektor w swoim piśmie z dnia 17.02.2010 r. oświadczyła, iż nie ma spraw nie objętych postępowaniem egzekucyjnym. Natomiast do wyjaśnień z dnia 19.02.2010 r. do protokołu

kontroli załączono (jako załącznik nr 6) pismo z Kancelarii Prawnej zatytułowane „Informacja w sprawie zasad windykacji należności”, w którym wyjaśniono pojęcie windykacji.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że zarówno w piśmie Komisji Rewizyjnej z dnia 10.02.2010 r. jak i w protokole kontroli nr DUK.0914-0002/10 sporządzonym przez Panią Agnieszkę Olak i Panią Monikę Janik mowa jest o postępowaniu egzekucyjnym. Chcąc udzielić w tym zakresie stosownych wyjaśnień należy sięgnąć do ustawy z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tj. Dz. U. 05. 229. 1954 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 15 § 1 ww. ustawy - egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel, po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego, chyba że przepisy szczególne inaczej stanowią. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia.

Zgodnie z art. 26. § 1 organ egzekucyjny (czyli Urząd Skarbowy) wszczyna egzekucję administracyjną na wniosek wierzyciela (czyli Izby Wyrzeźwień) i na podstawie wystawionego przez niego tytułu wykonawczego, sporządzonego według ustalonego wzoru. Paragraf 5 artykułu 26 wskazuje natomiast, że wszczęcie egzekucji administracyjnej następuje z chwilą:

1. doręczenia zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego lub
2. doręczenia dłużnikowi zajętej wierzytelności zawiadomienia o zajęciu wierzytelności lub innego prawa majątkowego, jeżeli to doręczenie nastąpiło przed doręzeniem zobowiązanemu odpisu tytułu wykonawczego.

Zgodnie z powyższym postępowanie egzekucyjne prowadzone jest przez organ egzekucyjny, a nie przez wierzyciela. Wystawienie i doręczenie przez wierzyciela upomnienia nie jest postępowaniem egzekucyjnym, stanowi tylko element jaki musi być spełniony przez wierzyciela aby mógł wystąpić do organu egzekucyjnego o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W tej sytuacji stwierdza się, że wszystkie wymagalne należności Izby Wyrzeźwień, na które nie wystawiono tytułu wykonawczego nie są objęte postępowaniem egzekucyjnym.

5. Komisja zapoznała się również z protokołem ze spotkania z Komornikiem Skarbowym Urzędu Skarbowego w Tychach, które miało miejsce w dniu 16.02.2010 r. szczególnie z zapisem, iż organ egzekucyjny zobowiązał się do zakończenia prowadzonych postępowań egzekucyjnych w terminie do 31.03.2010 r. w odniesieniu do spraw, które wpłynęły do końca 2005 r. (z wyłączeniem spraw, które zostają z uwagi na zastosowanie skutecznego środka egzekucyjnego). Takie stwierdzenie nie dowodzi, że sprawy zostaną zakończone w sposób skuteczny tj. dochodzone należności zostaną ściągnięte.

W tym miejscu należałoby się odnieść do ściągłości należności za 2009 r. którą Izba Wyrzeźwierni w sprawozdaniu wykazuje na poziomie 60,7%. Bardzo istotną informacją jest sposób wyliczenia tej ściągłości czyli stosunek należności powstałych w roku 2009 do należności zapłaconych w 2009 r., ale dotyczących wszystkich lat, jakich dotyczą należności. Niewątpliwie okresy jakich dotyczą należności są różne. Przy wyliczeniu stosunku należności do wpłat za te same okresy wysokość ściągłości znacząco się zmieni. Przy stanie należności jakie jednostka posiada na dzień 31.12.2009 r. w wysokości 4.268.737,01 zł do uzyskanych okresie od 1.01.2009 r. do 31.12.2009 r. wpływów dotyczących tych należności w kwocie 830.952,96 zł ściągłość stanowi 19,5%.

6. Komisja zapoznała się również z protokołem Wydziału Kontroli nr DUK.0914-0003/10, zgodnie z którym w 2009 r. Dyrektor Izby Wyrzeźwierni dokonała wypłaty świadczeń należnych w związku z wyrokami:
- Sądu Rejonowego w Tychach z dnia 26.01.2009 r. Sygn. Akt IV P 217/08,
  - Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 5.11.2009 r. Sygn. Akt IX Pa 148/09.

Z załączników do protokołu z dnia 15.01.2010 r. wynika, że w związku z ww. wyrokami poniesiono wydatki dotatkowo obciążające budżet Zakładu w wysokości 36.462,88 zł, stanowiące: wyrównanie płacy wraz ze składkami, opłatę na rzecz Skarbu Państwa tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej oraz tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Zgodnie z art. 35. ówczesnie obowiązującej ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249 poz.2104) (aktualnie jest to art. 44 ust. 3)

„ ust. 3. Wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

7. Nieterminowo uregulowane zobowiązania wyszczególnione w protokole kontroli z dnia 12.02.2010 r. zarówno w I kwartale 2009 r. jak i w kolejnych kwartałach roku stanowią łącznie 45.917,77 zł, a zapłacone odsetki łącznie wyniosły 563,83 zł. Tak jak Dyrektor przytoczyła nie dochodzi się odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, którego stopień szkodliwości dla finansów publicznych jest znikomym. Nie świadczy to jednak iż nie stanowi on naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Zgodnie z przytoczonymi w protokole z dnia 12.02.2010 r. przepisami prawa czyny te uchybiły przepisom art. 35 ust. 3. pkt 2 i pkt 3 ustawy o finansach publicznych o treści

„wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób umożliwiający terminową realizację zadań w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań”. Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zarówno (ust. 1) niewykonanie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem jest zapłata odsetek, jak również (ust. 2) dopuszczenie przez kierownika jednostki sektora finansów publicznych do niewykonania zobowiązania jednostki, którego termin płatności upłynął. W art. 26 ustawy zawarto, iż nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych działanie lub zaniechanie, o którym mowa w art. 16 ust. 2, skutkujące przekroczeniem uprawnień do wydatkowania środków publicznych, do zaciągania zobowiązań albo niewykonaniem zobowiązań w kwocie 2.578,26 zł. Jednakże z uwagi na kwotę niezapłaconych w terminie zobowiązań (45.917,77 zł) ten przepis nie będzie miał zastosowania.

Zwraca się ponadto uwagę iż pominięty został w wyjaśnieniach Dyrektora temat zapłaconych przez Izbę odsetek od nieterminowej płatności podatku dochodowego od osób fizycznych za 2006 i 2007 r. w kwocie 427,50 zł.

8. W piśmie z dnia 10.02.2010 r. Komisja zwróciła się z prośbą o przedłożenie dokumentów które potwierdzą wysokość należności Izby Wytrzeźwień wraz z odsetkami naliczonymi do końca 2009 r. Informacja ta miała na celu pokazanie wysokość wszystkich należności Izby wraz z należnymi odsetkami naliczonymi do dnia 31.12.2009 r. Z przedłożonej dokumentacji wynika, iż koszt pobytu największych 15 dłużników (osoby bezdomne) w Izbie w okresie od 1993 r. do 2010 r. wyniósł 378.326,44 zł i dotyczy 1.548 pobyków. Wyegzekwowane z tego tytułu kwoty stanowiły zaledwie 4.002,58 zł. Do końca 2009 r. umorzono należności w kwocie 109.865,70 zł, a kwota do umorzenia w 2010 r. stanowi 264.571,24 zł. Zaległości największego dłużnika stanowią kwotę 156.200 zł za 625 pobyków w okresie od 2000 r. do 2010 r. Od dłużnika nie wyegzekwowano żadnej wpłaty, a do końca 2009 r. dokonano umorzenia jego zaległości na kwotę 40.700 zł. W 2009 r. osoba ta przebywała w Izbie 134 razy co daje kwotę należności 33.500 zł.

9. W protokole kontroli z dnia 12.02.2010 r. stwierdzono nieprzestrzeganie obowiązującej w Izbie polityki rachunkowości. Odpisy aktualizujące należności w sprawozdaniu za I półrocze zostały zawyżone, ponieważ nie dokonano rozwiązania odpisów aktualizujących utworzonych do należności, które następnie zostały umorzone. Było to przyczyną złożenia nierzetelnego sprawozdania Rb-30 za I półrocze 2009 r. Ponadto zgodnie z Zakładowym Planem Kont obowiązującym w jednostce konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności oraz odsetek należnych, jeszcze

niezapłaconych przez kontrahenta. W toku czynności ustalono, iż jednostka nie ewidencjonuje odsetek niezapłaconych, są one przypisywane w momencie zapłaty.

10. Niezrozumiałe jest stwierdzenie Dyrektora: „nie bez znaczenia jest fakt, że przedstawiono mi opinię biegłych Komisji Rewizyjnej jako protokół kontrolny tej komisji” (pismo z dnia 19.02.2010 r. str. 9), podczas gdy na stronie nr 2 tego pisma Dyrektor napisał: „Ponieważ osoby, które sporządziły przedstawiony mi dokument (panie: Agnieszka Olak i Monika Janik) nie są ani członkami Komisji Rewizyjnej, ani radnymi – członkami innych komisji rady, należy uznać za biegłych. Zatem dokument przez nie sporządzony z całą pewnością nie jest protokołem Komisji Rewizyjnej. Jest to, prawdopodobnie, opinia biegłych, sporządzona na potrzeby Komisji Rewizyjnej.

Trudno się ponadto zgodzić z zarzutem Dyrektora kierowanym pod adresem pracowników kontroli, w postaci „kontrolujące nie przedstawiły na poparcie swojego zarzutu żadnego dowodu w postaci załącznika do swojego protokołu” bo jak Dyrektor sama cytuje w treści Regulaminu przeprowadzania kontroli w § 6 ust. 3 określono iż jest to prawo, a nie obowiązek kontrolujących.

Wnioski pokontrolne:

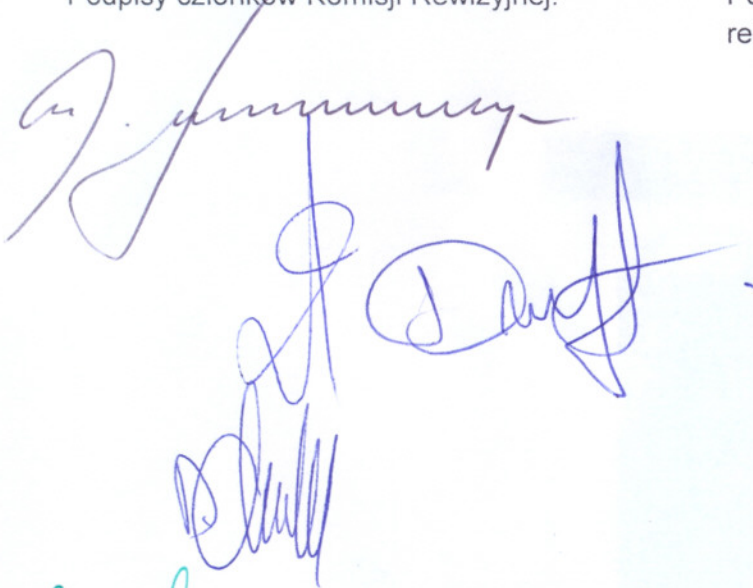
1. Uchylenie się od okazania Komisji dokumentów wymienionych powyżej w punktach od 1 do 4;
2. Nieprzestrzeganie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych w części dotyczącej trybów oraz sporządzania dokumentacji potwierdzającej udzielenie zamówienia publicznego w określonym trybie, co skutkuje podejrzeniem naruszenia dyscypliny finansów publicznych (opisane powyżej w punkcie 2).
3. Przedłożona dokumentacja nie dowodzi, że Izba Wyrzeźwień wszczyna postępowania egzekucyjne wobec należności Izby (szczegółowo omówione w punkcie 4).
4. Narażenie Izby Wyrzeźwień na dodatkowe koszty w wysokości 36.462,88 zł co przeczy zasadom oszczędności i celowości finansów publicznych (opisane w punkcie 6).
5. Nieterminowe regulowanie zobowiązań w 2009 r. (punkt 7 powyższego protokołu) co skutkuje podejrzeniem naruszenia dyscypliny finansów publicznych.
6. Nieprzestrzeganie obowiązującej w Izbie polityki rachunkowości.

Treść protokołu została przygotowana przez Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, zgodnie z wnioskiem Komisji przyjętym na posiedzeniu w dniu 17 lutego 2010 r.

Niniejszy protokół Komisja Rewizyjna przyjęła w głosowaniu jawnym (za - .....⁴....., przeciw - .....¹....., wstrz. ....¹.....) na posiedzeniu w dniu 17.03.2010

Podpisy członków Komisji Rewizyjnej:

Podpisy osób reprezentujących Izbę Wyrzeźwien:

Hezeldh.

Niniejszym podpisuję protokół oraz załączam swoje
zdanie o przyjęciu protokołu w treści jako załącznik
do protokołu

Łukasz Tomczak

Zdanie odrębne

Zgodnie z uchwałą nr 0150/XXXVIII/841/09 Rady Miasta Tychy z dnia 11 grudnia 2009 r. w sprawie przyjęcia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej na 2010 rok, kontrola planowa działalności Izby Wytrzeźwień w Tychach miała się odbyć z udziałem pracowników Wydziału Kontroli UM Tychy : Pani Agnieszki Olak oraz Moniki Janik. Pracownicy Wydziału Kontroli zgodnie z upoważnieniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia 14 stycznia 2010 roku miały stanowić wsparcie merytoryczne dla Komisji Rewizyjnej przede wszystkim w zakresie finansowo-rachunkowej kontroli Izby. Niestety wbrew w/w uchwale Pracownicy Wydziału Kontroli przeprowadziły własną odrębną kontrolę na rzecz Wydziału Kontroli UM Tychy bez porozumienia z Komisją.

Zarzut o przeprowadzeniu w sposób nie prawidłowy kontroli przez pracowników WK UM Tychy stawia również Dyrektor Izby Wytrzeźwień Pani mgr Alicja Kazimierska w piśmie skierowanym do KR z dnia 17 lutego 2010 r. pisząc m.in. : „*oświadczam, że zarzuty postawione mi w tym dokumencie są nieprawdziwe, a osoby kontrolujące notorycznie łamały prawo dotyczące trybu przeprowadzania kontroli.*”

Opinia prawna przedstawiona przez Dyrektor Izby podpisana przez radcę prawnego Piotra Burzyńskiego z 5 grudnia 2008 roku kwestionuje ustalenia kontroli Wydziału Kontroli Urzędu Miasta Tychy w zakresie zamówień na usługi medyczne. Zgodnie z tą opinią do usług medycznych może być stosowany tryb zamówienia z wolnej ręki.

Wydaje się nie potwierdzać również zarzut kontrolujących z ramienia Wydziału Kontroli dotyczący nieobjęcia procedurą egzekucyjną wszystkich należności Izby z 2009 roku. Zgodnie z pisemnymi wyjaśnieniami Dyrektor Izby pracownicy WK UM Tychy przyznali się w obecności pracowników Izby do błędu w tej sprawie. Komisja Rewizyjna nie została jednak poinformowana o tym fakcie przez WK, jak również nie zostało to skorygowane w protokole kontroli sporządzonym dla Wydziału Kontroli UM Tychy.

Łukasz Torczak